

LOKAL FORVALTNING FOROLLHOGNA

Årsrapport for 2006, Os kommune

LOKAL FORVALTNING

Forvaltningen av Forollhogna nasjonalpark med 8 tilhørende landskapsvernområder er delegert til de berørte kommunene. Forvaltningen av nasjonalparken skjer etter den såkalte "bløtkakemodellen" som innebærer at hver kommune forvalter sin del av nasjonalparken. Forvaltningen av området er delegert til kommunene fra DN for en prøveperiode fra 01.05.03 og inntil 5 år (01.05.08).

Forollhogna nasjonalpark (NP)

Forollhogna nasjonalpark berører kommunene Midtre Gauldal, Holtålen og Rennebu i Sør-Trøndelag fylke og kommunene Os, Tolga og Tynset i Hedmark fylke.

Totalareal nasjonalpark: 1062 km²

Herav areal i Os: 156 km²

Vangrøftdalen og Kjurrudalen landskapsvernområde (LV)

Området ligger i sin helhet i Os kommune og omfatter 126 km²

SAKER/DISPENSASJONER ETTER VERNEFORSKRIFTENE I OS I 2005:

Type sak	Antall saker/ dispensasjoner i NP	Antall i LV
Organisert ferdsel	3	1
Motorferdsel vinter	6: 1 avslag. 5 dispensasjoner	Behandles kun etter nasjonal forskrift
Motorferdsel sommer	4	Behandles kun etter nasjonal forskrift
Vedlikehold/opprusting veg		3
Byggesak	2	5
Omdisponering	0	0
Forvaltningstiltak/prinsippsak		1
Inngjerding og nydyrking		1
SUM	16	11

Kommentarer

Når det gjelder søknader om dispensasjon fra motorferdselloven gis det normalt flerårige tillatelser dersom dette er behov som gjelder hvert år. Det er gitt flerårige tillatelse både i 2004 og 2005 som gjelder ut forsøksperioden.

ANDRE FORVALTNINGSOPPGAVER UTFØRT I OS KOMMUNE I 2006

- Det er brukt en del tid for å få avklart trafikk- og parkeringsforhold i Vangrøftdalen, både i Sattåhaugen og på Fjellveien. Det har vært gjennomført møter, avholdt befaringer mv.
- FESTE as har utarbeidet planskisser for tilrettelegging både i Sattåhaugen og på Fjellveien.
- Videreføring av vegetasjonskartlegging for Kjurrudalen og fjellområda i nasjonalpark i Os. Inngått skriftlig avtale med NIJOS om gjennomføring av arbeidet. Dette innebærer at alt areal i nasjonalpark og landskapsvernområdet i Os er/blir vegetasjonskartlagt
- Flere befaringer gjennomført i forbindelse med videre drift av grustak v/Tverrelvbrua
- Innhentet tilbud fra FESTE as mht. utarbeiding av driftsplan for hovedgrustak.
- Involvert i skjøtselstiltak v/Tverrelvbrua (skjøtsel av beitemark – tiltak i regi av Rabblia – Storvollia hamnelag)
- Samarbeid med Vangrøftdalen Seterveilag v/Helge Nygjelten for å få opp ny informasjonstavle på Løvli m/ eget forvaltningskart, der info om turmuligheter, overnatting, verneformål mv. er med. Tilsvarende kart på Kølbuva i Dalsbygda
- Avholdt flere åpne møter i Dalsbygda med tema reiseliv/organisert ferdsel, tilrettelegging/skilting mv.
- Informasjon til felles nettsider for forvaltningen
- Informasjon i Kommunikanten (kommunalt informasjonsblad) om lokal forvaltning
- Kontakt til Statens Vegvesen, DN mfl. og skilting til Kølbuva, naturinformasjon mv.
- Vi har hatt flere og litt vanskelige og prinsipielle saker til behandling. I byggesaker har vi aktivt samarbeid med Nordøsterdalsmusèet som bidrar med råd og veiledning både overfor kommunen og i forhold til tiltakshaver.
- Nordøsterdalsmusèet er engasjert til å gjennomføre ei oppdatering av SEFRAK-registeret – dvs. status for bygninger i verneområdene (landskapsvern og nasjonalpark i Os). Dette arbeidet vil bli videreført også i 2007.

GJENNOMGANG AV FORVALTNINGSPLAN FOR LANDSKAPSVERNOMRÅDET - KONFLIKTSAKER

Det har vært et betydelig politisk engasjement i Os kommune knyttet til temaet næringsutvikling i verneområdet. Blant annet har en kommunestyrekomité vurdert visse endringer i formuleringer i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet (fremlagt i sak i mai 2006). I september ble det avholdt møte mellom kommunen og Direktoratet for naturforvaltning/Statens naturoppsyn/Fylkesmannen i Hedmark for en gjennomgang av aktuelle problemstillinger og mulige endringer i forvaltningsplanen. I vesentlig grad kom møtet til å dreie seg om et par saker hvor kommunen etter DN/SNO/FM's mening hadde fattet vedtak i strid med verneforskriften. Disse sakene har også fått bred omtale i media.

Senere har DN i et brev (datert 6.12.06) rettet sterk kritikk mot kommunen for vedtak fattet i de aktuelle sakene. Disse gjelder vedlikehold av setervei og grusuttak. Det foreligger med utgangspunkt i disse sakene en klar uenighet mellom formannskapet i Os

og DN/SNO om forståelsen av vedlikeholdsbegrepet i verneforskriften. I tillegg har sakene illustrert ulike oppfatninger og forventninger knyttet til de enkelte organers rolle og utøvelse av myndighet (les SNO).

ARBEID I FAGUTVALG OG RÅDGIVENDE UTVALG

Arbeid i fagutvalg og rådgivende utvalg er viktig og nyttig. Os kommune har deltatt i de fleste møtene i fagutvalg og i rådgivende utvalg. Fagutvalg har også deltatt i rådgivende utvalgs møter.

BRUK AV TILFØRTE FORVALTNINGS- OG TILTAKSMIDLER I 2006

Os kommune fikk i 2006 tildelt kr. 96.700,- i forvaltningsmidler fra DN. Os kommune har i sin helhet brukt tilførte forvaltningsmidler til tiltak, og ikke til dekning av administrative kostnader i kommunen. Noe av midlene har gått til vegetasjonskartlegging (avsatt for 2007) og noe til bygningsregistrering, skjøtselsprosjekt i Vangrøftdalen og hovedtavle med informasjonsskart på Løvli.

I tillegg fikk Os kommune i 2004 tildelt kr. 400.000,- i tiltaksmidler fra SNO for å løse trafikkproblematikken i Vangrøftdalen og Såttåhaugen. Os kommune har bedt om å få beløpet omdisponert til å anlegge parkerings- og infoplass i Såttåhaugen og på Fjellveien.

OPPSUMMERING

I Os kommune er det mange utfordringer knytta til lokal forvaltning, ikke minst fordi alt areal er privat grunn, mye med kløyvd eiendomsrett. Det er ingen felles organisasjon for rettighetshaverne i området ut over Dalsbygda jaktlag/jaktsameie, som i prinsippet kun forvalter jakta. Dette innebærer at det er svært mange aktører, lag og enkeltpersoner å forholde seg til og mange ulike interesser. Avklaring av ulike forvaltningsoppgaver som er knyttet til eksempelvis skilting, tilrettelegging av parkeringsplasser mv. tar dermed lengre tid.

I tillegg er spesielt landskapsvernområdet et område med svært aktiv bruk og mange utfordringer knytta til forvaltning av bygningsmasse, landskap, vegetasjon og kulturminner. Her finnes det mange registreringer og data uten at dette materialet er tilstrekkelig systematisert og tilgjengelig for bruk. Det er behov for betydelige midler til både registrering, kartfesting, systematisering av data og ikke minst til praktiske tiltak i felt. I forhold til områdets utfordringer er de økonomiske ressursene kommunen blir tilført til forvaltning og tiltak langt fra tilstrekkelig. Dette gjelder også de økonomiske rammer kommunen får tilført over SMIL-ordningen (tilskudd til kulturlandskapstiltak).

Flere av sakene kommunen mottar til behandling er av prinsipiell karakter, og utløser også juridiske spørsmål som i liten grad er gjennomtenkt tidligere i forvaltningen. Dette medfører også mer tid til saksbehandling og avklaringer med eksterne myndigheter som fylkesmann og Direktoratet for naturforvaltning.

Det anses fra kommunens side som særlig viktig å arbeide for at sentrale rammeføringer gjennom politikk og regelverk ikke begrenser mulighetene til fortsatt seterdrift og dyr på utmarksbeite. Det er viktig at støtteordninger til seterdrift og dyr på beite i utmark blir

videreført og styrket, og er med på å bygge opp under de kvaliteter som finnes i seterområdene, og spesielt i Vangrøftdalen og Kjurrudalen.

De foran omtalte konfliktsakene har også tildels avdekket grunnleggende forskjeller i tilnærming til og tenkning omkring forvaltning mellom det lokale/kommunale nivået og de øvrige forvaltningsorganer. Lokalt er behovet for dialog og prosess vektlagt i forhold til hva som skaper og sikrer legitimitet for vernet. De øvrige forvaltningsorganer synes å ha en mer regelorientert og rigid oppfatning av forvaltningspraksis.

Os 06.02.06